

Waar bemoeit Eurocommissaris Thierry Breton zich in hemelsnaam mee?

Posted on 17 augustus 2024 by Bart Collard

De Europese Unie heeft een probleem met de vrijheid van meningsuiting. De reprimande van Eurocommissaris Thierry Breton richting Elon Musk vormt het nieuwste bewijs.

Nadat entrepreneur Elon Musk had aangekondigd dat hij op 12 augustus – live op zijn platform X – in gesprek zou gaan met presidentskandidaat Donald Trump, kwam er een reactie van Thierry Breton. De Franse EU-commissaris voor de Interne Markt stuurde '*Dear Mr. Musk'* een brief – met cc naar de ceo van X – die hij ook publiceerde op het platform. Bij de brief plaatste hij de tekst: '*With great audience comes greater responsibility #DSA As there is a risk of amplification of potentially harmful content in EU in connection with events with major audience around the world, I sent this letter to @elonmusk*.'

Breton kreeg op X steun, maar er waren ook veel verontwaardigde reacties. Musk

reageerde met een meme met daarop de tekst: *'Take a big step back and literally, fuck your own face!'*

'Proportionele maatregelen'

Waar was het Breton precies om te doen? In zijn brief – die bleek te zijn verstuurd zonder medeweten van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen – wijst hij Musk op diens verantwoordelijkheid om zich aan 'de wetten van de EU', en dan met name de Digital Services Act (DSA), te houden, aangezien een derde van de 300 miljoen X-gebruikers zich in de EU zouden bevinden. Een jaar geleden schreef ik in *Wynia's Week* al over de gevaren van **deze DSA** die toen van kracht werd voor de grootste online platforms en zoekmachines.

Breton stelt dat Musk weliswaar vrijheid van meningsuiting heeft, maar dat hij ervoor moet zorgen dat 'proportionele en effectieve verzachtende maatregelen klaarstaan met betrekking tot de versterking van schadelijke inhoud gerelateerd aan relevante evenementen, waaronder *live streams*, die, als ze ongeadresseerd blijven, het risicoprofiel van X zouden kunnen vergroten en nadelige effecten kunnen genereren voor het publieke discours en de publieke veiligheid. Dit is belangrijk tegen de achtergrond van recente voorbeelden van publieke onrust die voortkwam uit de versterking van inhoud die haat, wanorde, aanzettingen tot geweld, of andere gevallen van desinformatie promoten.'

Kennelijk houdt de EU een risicoprofiel bij per online platform, want Breton dreigt hier met een verhoogd aantal risicopunten voor X. Wat de gevolgen daarvan zouden zijn, laat hij onvermeld. Breton benadrukt daarnaast dat er niet mag worden gediscrimineerd in de moderatie van de gebruikersgemeenschap en de content, '*including yourself as a user with over 190 million followers*'.

Aangezien de content die Musk in de Verenigde Staten maakt, zal 'overwaaien' naar Europa, heeft hij volgens een Breton een verplichting. 'Daarom monitoren we de potentiële risico's in de EU die worden geassocieerd met de verspreiding van content die aan kan zetten tot geweld, haat en racisme, in samenspel met grote politieke – of maatschappelijke – evenementen in de wereld, waaronder debatten en interviews in de context van verkiezingen.'

Breton voegt er nog dreigend aan toe dat Musk op de hoogte is van een 'formeel proces dat reeds loopt tegen X onder de DSA'. Hij verzoekt Musk om Bretons team

vooraf te informeren over de genomen preventieve maatregelen en sluit af met de woorden: 'Mijn diensten en ik zullen extreem alert zijn tegenover elk bewijs dat wijst richting overtredingen van de DSA en zullen niet twijfelen om onze *toolbox*, met inbegrip van het nemen van voorlopige maatregelen, volledig in te zetten, mocht dit gerechtvaardigd zijn om EU-burgers tegen serieus letsel te beschermen.'

Het gevaar van controle

De brief van Breton maakt duidelijk hoe groot de gevaren zijn die gepaard gaan met sterk beperkende controlemechanismen – zoals in de DSA – over wat online geplaatst mag worden en wat niet. Wat aanzet tot haat of discriminatie en wat desinformatie is, is niet altijd duidelijk te bepalen. Bovendien – ik schreef het ook in mijn boek **Het Recht op Misinformatie** – rijst de principiële vraag waarom onjuiste informatie niet zou mogen worden gedeeld. Is het niet aan burgers om te bepalen of ze wel of niet kennis willen nemen van onzin?

In de tweede plaats is het belangrijk om te beseffen dat Breton de brief preventief naar Musk stuurde, nog voordat het gesprek met Trump had plaatsgevonden. De assumptie was kennelijk dat Musk en Trump in elk geval op het punt van desinformatie (of beter misinformatie: omdat de intentie van de verspreider van informatie vaak onduidelijk is) over de schreef zouden gaan. Zou Breton voortaan ook brieven gaan sturen naar Nederlandse journalisten die mensen spreken of interviewen die een ander perspectief op de wereld hebben dan hij? Het lijkt niet ondenkbaar als de journalist of diens medium voldoende volgers heeft.

Wat Breton heeft gedaan, kan bovendien worden gekwalificeerd als inmenging in de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Is die beïnvloeding wenselijk? Wanneer niet-lidstaten zich zouden bemoeien met verkiezingen in een EU-land, is het hek – uiteraard – van de dam. Zo bezien getuigt Bretons brief van een arrogantie die we doorgaans juist aantreffen onder leiders die we gewend zijn autoritair te noemen.

We worden zo – niet voor het eerst – gewezen op het probleem dat de EU niet goed uit te voeten lijkt te kunnen met Verlichtingsidealen als de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid, hoewel die idealen het fundament heten te zijn van de Europese samenwerking. De EU bemoeit zich met zaken die de autonomie van de burger aantasten. Aan het vrije woord worden beperkingen opgelegd, zogenaamd om 'aanstoot' te voorkomen. Zo ontstaat een wereld die voortdurend wordt geïndoctrineerd met beschermingsdrang en totale risico-uitsluiting. In plaats

daarvan zou het vrije woord in de EU de hoogste bescherming moeten genieten en zou de DSA daarom direct op de helling moeten.

*Van **Bart Collard** verscheen in 2023 'Het recht op misinformatie'. Het boek is overal te koop en te bestellen, zoals ook in de winkel van Wynia's Week. Kijk **HIER**.*

*De donateurs maken **Wynia's Week** mogelijk. Doet u mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk **HIER**. Hartelijk dank!*